

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/602/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712214656
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5712214656.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a sudcov JUDr. Františka Potockého a Mgr. Zuzany Hartelovej, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Bratislava, ul. Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, zastúpeného splnomocneným zástupcom Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Bratislava, ul. Grösslingova č. 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, so sídlom Bratislava, Župné námestie č. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 8C/234/2012-111 zo dňa 29. apríla 2014, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Okresný súd Martin rozsudkom č. k. 8C/234/2012-111 zo dňa 29. 04. 2014 návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol (výrok I.). Odporcovi náhradu trov konania nepriznal (výrok II.).

V odôvodnení súd konštatoval, že navrhovateľ sa domáhal voči odporcovi náhrady majetkovej škody vo výške 175,- eur a nemajetkovej ujmy vo výške 1.051,08 eur, ktoré mu mali vzniknúť nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Martin. Tento sa mal nesprávneho úradného postupu dopustiť tým, že nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote. Súd preto v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“) zisťoval existenciu podmienok (nesprávny úradný postup pri rozhodovaní o udelení poverenia, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou), ktoré zakladajú objektívnu zodpovednosť štátu za vznik škody, a ktoré musia byť splnené súčasne.

Súd konštatoval, že bolo preukázané, že navrhovateľ dňa 25. 09. 2012 písomne požiadal Ministerstvo spravodlivosti SR o predbežné prerokovanie nároku, nemal však preukázané, že by nárok navrhovateľa na náhradu škody alebo jeho časti bol do rozhodnutia súdu uspokojený.

Pokiaľ ide o námietku premĺčania vznesenú odporcom vo vyjadrení k návrhu, súd dospel k záveru, že táto nie je dôvodná nakoľko návrh na začatie konania bol podaný v rámci trojročnej premĺčacej lehoty. Ďalej súd konštatoval, že z pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Martin sp. zn. 17Er/3206/2006 vyplýva, že okresný súd skutočne nerozhodol o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora v lehote 30 dní od doručenia návrhu, teda v lehote, ktorú predpokladalo ust. § 44 ods. 8 Exekučného poriadku platného od 01. 12. 2006. Je možné súhlasiť s navrhovateľom, že v tomto konaní, pokiaľ exekučný súd nerozhodol v zákonnej lehote, je možné vidieť nesprávny úradný postup súdu. Ďalším predpokladom na priznanie uplatnených nárokov navrhovateľa je však preukázanie vzniku škody v príčinnej súvislosti s takýmto nesprávnym úradným postupom súdu a ujmy spôsobenej takýmto postupom. Oprávnený navrhovateľ listom zo dňa 20. 09. 2011 (správne malo byť uvedené 20.

09. 2010, pozn. odvolacieho súdu) podal návrh na zmenu súdneho exekútora, uznesením zo dňa 10. 04. 2012 súd návrh oprávneného na zmenu súdneho exekútora zamietol. Ako vyplýva z uplatnenia exekučných trov pôvodného súdneho exekútora Mgr. Mariána Kráľa, do momentu, keď došla na súd žiadosť oprávneného o zmenu súdneho exekútora, vykonával súdny exekútor úkony pre úspešný výkon rozhodnutia, keď pohľadávka navrhovateľa - oprávneného bola čiastočne vymožaná. Nie je preto možné konštatovať, že po podaní žiadosti oprávneného na zmenu súdneho exekútora nastalo riziko zániku povinnej, riziko straty kontaktu s povinnou alebo riziko insolvenčnej povinnej. Navrhovateľ nepreukázal rozhodujúce skutočnosti, ktoré by odôvodňovali oba v žalobe uplatnené nároky. Za takýchto okolností súd nárok navrhovateľa na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy považoval za nepreukázaný, preto žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Súdu sa vypracovanie znaleckého posudku pre vyčíslenie výšky vzniknutej škody javilo ako neúčelné a vzhľadom na preukázaný skutkový stav veci pre právne posúdenie nároku aj irelevantné, preto návrh navrhovateľa na doplnenie dokazovania znaleckým posudkom zamietol.

Pokiaľ sa navrhovateľ domáhal konštatovania zbytočných prieťahov, čím došlo k porušeniu jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, súd poukázal na to, že existenciu zbytočných prieťahov v súdnom konaní môže určiť len Ústavný súd SR, ktorý má právomoc rozhodovať o porušení ústavných práv fyzických a právnických osôb.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“). Odporcoví, ktorý mal vo veci plný úspech právo na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko tento si žiadne trovy nevyčísľil.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ, prostredníctvom splnomocneného zástupcu, odvolanie.

V odvolaní vytýkal súdu, že v konaní došlo k viacerým vadám - účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom; súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav; súd neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Namietal, že súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. V právnom štáte nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po tom čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnom súdnom rozhodnutí. Súd svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. V ďalšom namietal, že súd vytvára konštrukciu, podľa ktorej je jeho nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy anulovaný značnou nedôveryhodnosťou údajov. Súd však nemôže založiť odôvodnenie zániku nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom na nedôveryhodnosti údajov. Nakoľko nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu a tak mohol niektoré skutočnosti len usudzovať, ako dôkaz označil príslušný exekučný spis. Samotná nedôveryhodnosť údajov nemôže nič zmeniť na fakte, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, a to preto, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom ustanovenej lehote.

Súd vôbec nevyvetlil prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarcia vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však túto legitímnu sféru ignoroval. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného.

Pokiaľ súd zamietol návrh na vykonanie znaleckého dokazovania, bolo tak len s poukazom na skutočnosť, že sám nepozná dôkazy, ktoré by ho uspokojovali v tvrdení o výške škody. Súd mu tak znemožnil objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku. Keďže výsledok znaleckého dokazovania mal tvoriť jeden zo základov pre rozhodnutie všeobecného súdu vo veci samej, súd založil svoje rozhodnutie na nedostatočne zistenom skutkovom stave.

Navrhovateľ nakoniec uviedol, že nesúhlasí s tým, ako súd vyhodnotil vznesenú námietku premlčania a tvrdil, že k premlčaniu práva nedošlo.

S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby navrhovateľ žiadal, aby odvolací súd zrušil rozsudok okresného súdu a vrátil vec tomuto súdu na opätovné prejednanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené ust. § 202 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2, § 156 ods. 3 O. s. p.) preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O. s. p.).

Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozhodnutia a obsahu spisu dospel k záveru, že okresný súd vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, pričom so záverom z neho vyplývajúcim, tak skutkovým ako aj právnym, sa v plnom rozsahu stotožňuje. Prvostupňový súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosť rozhodné pre posúdenie danej veci, vec správne rozhodol a svoje rozhodnutie i náležite odôvodnil s poukazom na ust. § 157 ods. 2 O. s. p. V odôvodnení preskúmaného rozsudku sa riadne zaoberal so všetkými otázkami, ktoré boli pre jeho rozhodnutie z hľadiska právneho posúdenia veci podstatné, preto odvolací súd podľa § 219 ods. 2 O. s. p. konštatuje správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkazuje.

Pokiaľ ide o odvolacie námietky navrhovateľa, tieto odvolací súd nepovažoval za dôvodné. Keďže v zmysle § 212 ods. 1 O. s. p. je odvolací súd rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní a procesným postupom prvostupňového súdu predchádzajúcim vydaniu napadnutého rozhodnutia z toho hľadiska, či došlo k chybám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že jednotlivé odvolacie námietky navrhovateľa v danom prípade vôbec nekorešponujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie okresného súdu.

Navrhovateľ v odvolaní namietal, že súd založil odôvodnenie o zániku nároku na náhradu škody na nedôveryhodnosti údajov. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia však táto skutočnosť nevyplýva, okresný súd sa vo svojom rozhodnutí dôveryhodnosťou či nedôveryhodnosťou údajov vôbec nezaoberal.

Rovnako s odôvodnením napadnutého uznesenia nekorešponduje ani odvolacia námietka navrhovateľa vo vzťahu k stavu právnej neistoty, keď v tejto súvislosti poukazoval na to, že exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie. V danom prípade však navrhovateľ nárok uplatnený žalobným návrhom založil na oneskorenom rozhodnutí o návrhu na zmenu súdneho exekútora, nie o návrhu na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie.

Dôvodná nakoniec nie je ani odvolacia námietka navrhovateľa vo vzťahu k vyhodnoteniu námietky premlčania, keď navrhovateľ tvrdil, že k premlčaniu práva nedošlo. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia však jednoznačne vyplýva, že uvedená námietka navrhovateľa je nelogická, keď okresný súd námietku premlčania vznesenú odporcom vyhodnotil ako nedôvodnú, t. j. rovnako ako navrhovateľ dospel k záveru, že v danom prípade k premlčaniu nedošlo.

Jedinou odvolacou námietkou navrhovateľa, ktorá by mohla zodpovedať skutkovým zisteniam a právnemu posúdeniu veci je námietka navrhovateľa, že sa súd nechal inšpirovať novou právnou úpravou ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., účinnou od 01. 01. 2013. Pokiaľ však navrhovateľ v odvolaní vytýkal nesprávnu retroaktívnu aplikáciu § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. nie je jeho odvolacia námietka dôvodná. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia na str. 7 jednoznačne vyplýva, že okresný súd na vec aplikoval zákon č. 514/2003 Z. z., vrátane § 9 ods. 2, v znení účinnom do 31. 12. 2012. Ak okresný súd pri výklade predmetného ustanovenia následne zaujal rovnaké stanovisko ako vyplýva z dôvodovej správy k zákonu č. 412/2012 Z. z., ktorým došlo k zmene zákona č. 514/2003 Z. z., nemožno tomuto výkladu nič vytknúť nakoľko tento je logický a riadne odôvodnený. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že z obsahu dôvodovej správy k zákonu č. 412/2012 Z. z. vyplýva, že návrh zákona vychádzal z platnej úpravy, „nakoľko existuje možnosť domáhať sa ochrany svojich práv využitím inštitútu ústavnej sťažnosti v súlade s ustanovením § 127 ods. 1 Ústavy SR. Otázkou, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu. Súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti (resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na

prieťahy). Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prieťahov“. Z uvedeného vyplýva, že v danom prípade nejde o úpravu novú, len spresnenie existujúcej právnej úpravy v záujme odstránenia vzniku možných pochybností a rozdielov pri výklade zákona.

V súvislosti s uvedenou odvolacou námietkou však odvolací súd zároveň poukazuje na to, že okresný súd v danom prípade konštatoval, že zákonná lehota na vydanie rozhodnutia nebola dodržaná, čím došlo k nesprávnemu úradnému postupu. Okresný súd teda vo vzťahu k navrhovateľom tvrdenému nesprávnemu úradnému postupu dal za pravdu navrhovateľovi. Nie vždy pritom podľa názoru odvolacieho súdu možno nevydanie rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote stotožňovať s konaním, v ktorom došlo k prieťahom, ako to v danom prípade robí navrhovateľ. So zreteľom na ustálenú rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu SR (II. ÚS 471/2012, I. ÚS 86/2002, I. ÚS 70/2002, I. ÚS 16/2002, I. ÚS 63/2000) samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty nemožno automaticky vyhodnotiť ako porušenie základného práva účastníka konania na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Je teda zrejmé, že v prípade oboch konaní (nevydanie rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote a prieťahy v konaní) ide o samostatné konania naplňajúce skutkovú podstatu nesprávneho úradného postupu v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. Pokiaľ okresný súd zamietol návrh navrhovateľa, nebolo to z dôvodu, že v danej veci nebol zistený nesprávny úradný postup, ale z dôvodu, že navrhovateľovi nemohla v súvislosti s oneskoreným rozhodnutím vzniknúť žiadna škoda, keďže všetky potrebné úkony mal vykonávať pôvodne poverený exekútor. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že ak je podaný návrh na zmenu súdneho exekútora, pôvodný súdny exekútor je povinný naďalej vykonávať úkony exekučného konania, a teda pokračovať vo vymáhaní pohľadávky, na ktoré mal poverenie, a to až do doby kým nie je rozhodnuté o zmene súdneho exekútora, resp. do doručenia uznesenia o zmene súdneho exekútora pôvodnému exekútorovi. V súvislosti s nerozhodnutím o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote teda nemohlo dôjsť vytýkaným postupom súdu k vzniku žiadnej materiálnej škody oprávnenému, ako to v napadnutom rozhodnutí správne konštatoval aj okresný súd.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok okresného súdu, vrátane výroku o trovách konania, ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 224 ods. 1 O. s. p. V odvolacom konaní bol úspešný odporca, ktorý si však náhradu trov odvolacieho konania postupom podľa § 151 ods. 1 O. s. p. neuplatnil a ani z obsahu spisu nevyplýva, že by mu tieto boli vznikli. Odvolací súd preto rozhodol, že odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.